औंकार शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित

कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय गडहिंग्लज
व राजर्षी शाहू कनिष्ठ महाविद्यालय,
गडहिंग्लज, जि.कोल्हापूर.

बी.ए. भाग २

अर्थशास्त्र आणि इतिहास

नवीन शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार

शिवाजी विद्यापीठ पुरस्कृत बदललेल्या अभ्यासक्रमावर एकदिवशीय कार्यशाळा

वार — गुरूवार दि. १९/१०/२०२३ वेळ— सकाळी १०.३० वा.

कार्यक्रम पत्रिका

प्रास्ताविक	—	डॉ. सुरेश चव्हाण (समन्वयक तथा प्रमुख, इतिहास विभाग)
स्वागत व परिचय	—	डॉ. काशिनाथ तनंगे (समन्वयक तथा प्रमुख, अर्थशास्त्र विभाग)
उद्घाटन	—	वृक्ष जलार्पण
उद्घाटक	—	मा. श्री. राजनदादा पेडणेकर (संस्थाध्यक्ष, ओ.शि.प्र.मं.गडहिंग्लज)
बीजभाषक	—	मा. प्रा. डॉ. एम.एस.देशमुख (अधिष्ठता, मानव्यशास्त्र विद्याशाखा शि.वि.कोल्हापूर)
अध्यक्ष	—	डॉ. अनिल पाटील (प्रभारी प्राचार्य)
प्रमुख उपस्थिती	—	प्रा. डॉ. जे. एस. इंगळे (अध्यक्ष, व्यवसायीक अर्थशास्त्र,शि.वि.कोल्हापूर)
		प्रा. डॉ. सी.एम.नाईक (अध्यक्ष, इतिहास अभ्यास मंडळ,शि.वि.कोल्हापूर)
आभार	—	डॉ. ज्ञानराजा चिघळीकर
सुत्रसंचलन	—	डॉ. संजीवनी पाटील

Omkar Shikshan Prasarak Mandal`s

Arts, Commerce and Science College, Gadhinglaj

One Day Workshop on Revised Syllabus of B.Com II

`Money and Financial System` as per NEP - 2020

Sponsored By

Shivaji University, Kolhapur

On

Wednesday, 18th October 2023

<u>PROGRAMS SCHEDULE</u>

Registration and Breakfast : 9.30 am to 10.30 am
Time 10:30 a.m. 11:00 a.m. **Inauguration Session** **Inaugurator: Hon. Shri. Rajandada Pednekar** (President, Omkar Shikshan Prasarak Mandal, Gadhinglaj) **Chief Guest : Prof. Dr. P. S. Kamble** Chairman, BoS in Business Economics, Shivaji University, Kolhapur **Chairperson: Hon. I/C Prin. Prof. Dr. A. D. Patil** Arts, Commerce and Science College, Gadhinglaj
Time 11:00 a.m. to 12.00 a.m.
Session I : Resource Person : Prof. Dr. P. S. Kamble (Chairman, BoS in Business Economics, Shivaji University, Kolhapur) **Topic: Revised Syllabus and New Education Policy**
Time 12:00 a.m. to 1.30 P.m.
Session II : Resource Person : Prof. Dr. Rajkumar Waingade (Department of Economics, Devchand College, Nipani)
Lunch Break Time 1:30 p.m. to 2.30 P.m.
Time 2:30 p.m. to 4.00 P.m.
Session III : Resource Person : Prof. Dr. R. Y. Mane (Department of Economics, D. D. Shinde Sarkar College, Kolhapur)
Time 4.00 p.m. to 4.30 P.m.
Discussion & Valedictory Session and Certificate Distribution **Chairman: Prof. Dr. J. S. Ingale** **(Prof. Dr. N. D. Patil College, Malakapur)**

Omkar Shikshan Prasarak Mandal`s

Arts, Commerce & Science College, Gadhinglaj

Organised by

Department of Economics

One Day Workshop on Revised Syllabus of B. A. II Economics *(Semester No 3 and 4, Paper No 4 and 6)* as per NEP 2020

Sponsored by

Shivaji University, Kolhapur

Dated: 19th October 2023

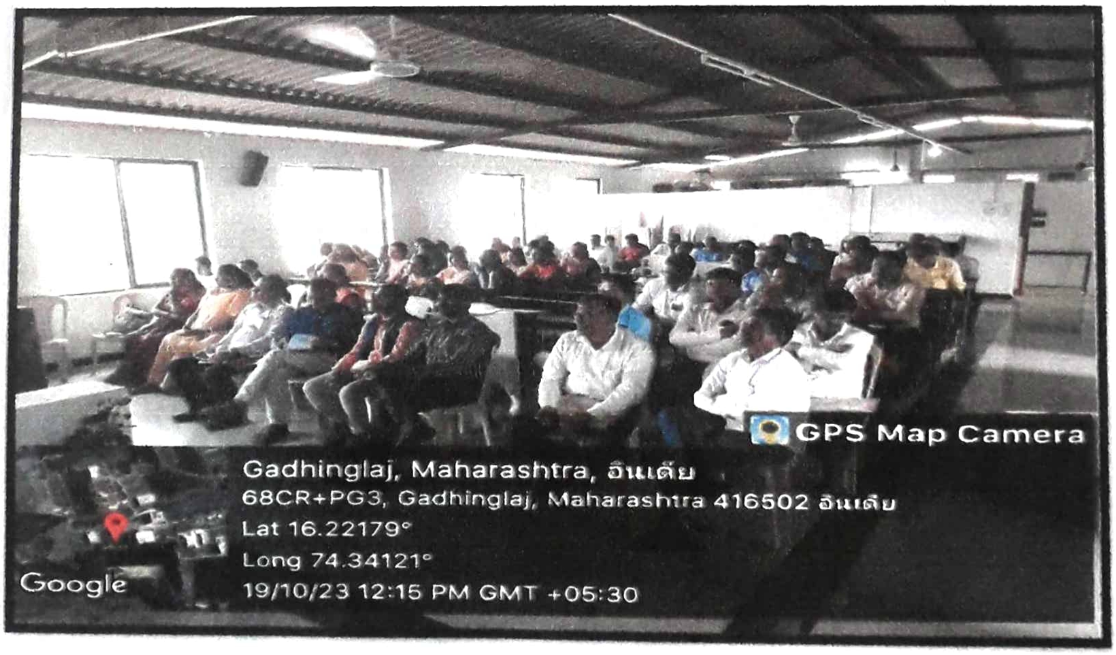

I/C. PRINCIPAL
Arts, Commerce & Science College
Gadhinglaj, Dist. Kolhapur.

ARTS, COMMERCE & SCIENCE COLLEGE Reg.No. 2/12883 Estd. June - 1998 Tal.Gadhinglaj, Dist.Kolhapur. GADHINGLAJ

Omkar Shikshan Prasarak Mandal`s

Arts, Commerce & Science College, Gadhinglaj

Organised by

Department of Economics

One Day Workshop on Revised Syllabus of B. A. II Economics *(Semester No 3 and 4, Paper No 4 and 6)* as per NEP 2020

Sponsored by

Shivaji University, Kolhapur

Dated: 19th October 2023

I/C. PRINCIPAL
Arts, Commerce & Science College
Gadhinglaj, Dist. Kolhapur.

Omkar Shikshan Prasarak Mandal`s

Arts, Commerce & Science College, Gadhinglaj

Organised by

Department of Economics

One Day Workshop on Revised Syllabus of B. A. II Economics *(Semester No 3 and 4, Paper No 4 and 6)* as per NEP 2020

Sponsored by

Shivaji University, Kolhapur

Dated: 19th October 2023

Secession I & II

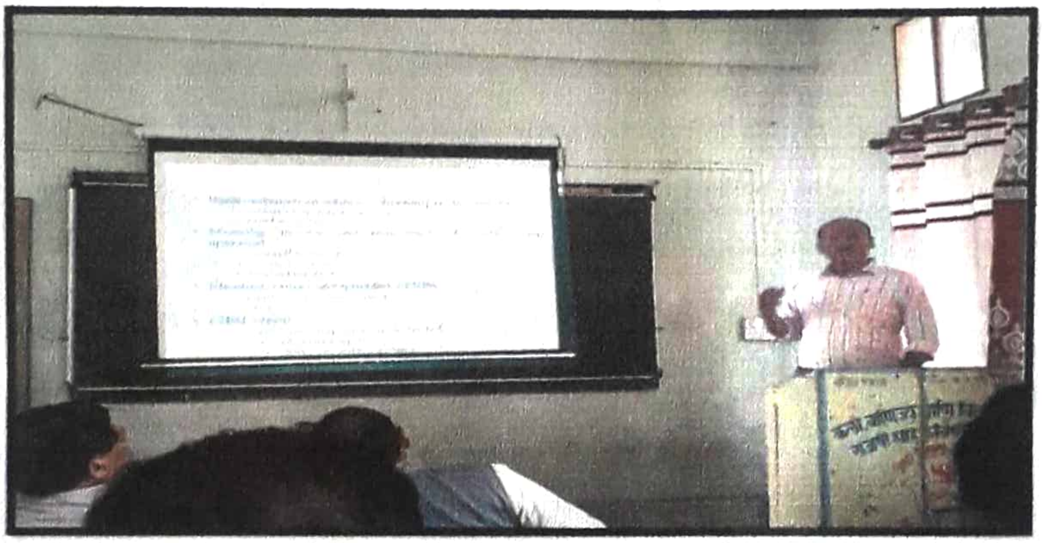

I/C. PRINCIPAL
Arts, Commerce & Science College
Gadhinglaj, Dist. Kolhapur.

ओंकार शिक्षण प्रसारक मंडळ, संचलित

कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, गडहिंग्लज.

ARTS, COMMERCE & SCIENCE COLLEGE Reg.No. 2/12883 Est'd June - 1998 Tal.Gadhinglaj, Dist.Kolhapur. GADHINGLAJ

अर्थशास्त्र विभाग आयोजीत

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर पुरस्कृत

बदललेल्या अभ्यासक्रमावरील एकदिवशीय कार्यशाळा

बी.ए.भाग २ अर्थशास्त्र पेपर क्र.४ व ६

(पैसा आणि बॅकींग व बॅका आणि वित्तीय बाजारपेठा)

कार्यशाळा अहवाल (२०२३— २०२४)

ओंकार शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित, कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, राजर्षी शाहू कनिष्ठ महाविद्यालय गडहिंग्लज येथील (अर्थशास्त्र विभाग) वतीने आयोजित दि. १९ ऑक्टोंबर, २०२३ रोजी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर पुरस्कृत बी.ए.भाग २ अर्थशास्त्र पेपर क्र. ४ व ६ पैसा आणि बॅकिंग आणि वित्तीय बाजारपेठा या बदलेल्या नवीन अभ्यासक्रमावर आधारीत एक दिवशीय शिक्षकांची प्रशिक्षण कार्यशाळा संपन्न झाली. या कार्यशाळेचे उद्घाटन व पहिल्या सत्रात उद्घाटक म्हणून संस्थाध्यक्ष मा. राजनदादा पेडणेकर, बीजभाषक म्हणून शिवाजी विद्यापीठ मानव्यशास्त्र विद्याशाखेचे अधिष्टता मा. प्रा. डॉ. एम. एस. देशमुख तर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ. अनिल पाटील उपस्थित होते. डॉ. देशमुख यांनी उपस्थित शिक्षकांना नविन शैक्षणिक धोरण व त्याच्या अमंलबजावणीच्या दृष्टीकोनातून संस्था महाविद्यालय व शिक्षकांनी करावयाच्या प्रयत्नांच्या अनुषंघाने सखोल मार्गदर्शन केले. मा. राजन पेडणेकर यांनी उद्घाटकीय मनोगत तर प्र.प्राचार्य डॉ. अनिल पाटील यांनी अध्यक्षीय मनोगतन व्यक्त केले. सुत्रसंचलन डॉ. संजीवनी पाटील, प्रास्ताविक डॉ. सुरेश चव्हाण, परिचय डॉ. काशिनाथ तनंगे तर आभार प्रा. प्रशांत कांबळे यांनी मानले.

दुसऱ्या सत्रात पेपर क्र. ४ च्या बदललेल्या अभ्यासक्रमाच्या अनुषंघाने तज्ञ मार्गदर्शक म्हणून डॉ. संतोष यादव (देवचंद महाविद्यालय अर्जुननगर, ता. कागल) तर सत्राध्यक्ष म्हणून डॉ. विजय देसाई यांनी मार्गदर्शन केले तर तिसऱ्या सत्रात पेपर क्र. ६ च्या बदलेल्या अभ्यासक्रमाच्या अनुषंघाने साधन व्यक्ती म्हणून डॉ. सचिन सरदेसाई (रा. श्री. भ. महाविद्यालय, औंध) तर सत्राध्यक्ष म्हणून प्रा. डॉ. संजय रूपे (देवचंद महाविद्यालय अर्जुननगर, ता. कागल) यांनी सखोल मार्गदर्शन केले.

चौथ्या व समारोपाच्या सत्रात साधनव्यक्ती तथा प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. जे.एस. इंगळे (अध्यक्ष, अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळ शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर) यांनी उपस्थितांच्या प्रश्न व शंकाच्या अनुषंघाने मार्गदर्शन केले. तर सहभागी शिक्षक या नात्याने डॉ. संजय चव्हाण यांनी आपल्या मनोगतातून कार्यशाळा अत्यंत उपयुक्त व समाधानकारक आयोजित केल्याची भावना व्यक्त केली. उपस्थित शिक्षकांना मा.प्राचार्य यांचे हस्ते सहभाग प्रमाणपत्र देण्यात आले.

सदर कार्यशाळेत शिवाजी विद्यापीठ संलग्नीत विविध महाविद्यालयातील एकूण ८२ शिक्षकांनी सक्रिय सहभाग नोंदविला. कार्यशाळेच्या यशस्वी आयोजनासाठी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर. संस्थापक अध्यक्ष मा. राजनदादा पेडणेकर, अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. जे.एस. इंगळे, महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ. अनिल पाटील, अर्थशास्त्र विभागातील सहयोगी प्रा. ज्ञानराजा चिघळीकर, मुख्यलिपीक श्री. प्रकाश कांबळे, सर्व स्टाफ, प्रशासकीय कर्मचारी यांचे सहकार्य लाभले.

आपला,

डॉ. काशिनाथ तनंगे
समन्वयक

ARTS, COMMERCE & SCIENCE COLLEGE
Reg.No. 2/12883
1998
Tal.Gadhinglaj, Dist.Kolhapur.
GADHINGLAJ

डॉ. अनिल पाटील
प्र.प्राचार्य
प्रभारी प्राचार्य
कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय
गडहिंग्लज, जि. कोल्हापूर.

ओंकार शिक्षण प्रसारक मंडळ, संचलित

कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, गडहिंग्लज.

अर्थशास्त्र विभाग आयोजीत

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर पुरस्कृत

बदललेल्या अभ्यासक्रमावरील एकदिवशीय कार्यशाळा

बी.ए.भाग २ अर्थशास्त्र पेपर क्र.४ व ६

(पैसा आणि बॅकींग व बॅका आणि वित्तीय बाजारपेठा)

कार्यशाळा अहवाल (२०२३– २०२४)

महाविद्यालयाचे नांव	कार्यशाळा दिनांक	विषय	एनईपी मार्गदर्शकाचे नांव
कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, गडहिंग्लज	१९ ऑक्टोबर, २०२३	अर्थशास्त्र पे.क्र.४ व पे.क्र.६	प्रा.डॉ. एम.एस. देशमूख अधिष्टता मानव्यशास्त्र विद्याशाखा, शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP) बाबत संक्षिप्त अहवाल –

ओंकार शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित, कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, गडहिंग्लज येथील (अर्थशास्त्र विभाग) आयोजित दि. १९ ऑक्टोंबर, २०२३ रोजी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर पुरस्कृत बी.ए.भाग २ सत्र ३ व ४, पेपर क्र. ४ व ६ अर्थशास्त्र विषयाची राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP – २०२०) नुसार बदललेल्या नवीन अभ्यासक्रमावर आधारीत एक दिवशीय शिक्षकांची प्रशिक्षण कार्यशाळा संपन्न झाली. या कार्यशाळेचे उद्घाटक म्हणून संस्थाध्यक्ष मा. राजनदादा पेडणेकर, बीजभाषक म्हणून शिवाजी विद्यापीठ मानव्यशास्त्र विद्याशाखेचे अधिष्टता मा. प्रा. डॉ. एम. एस. देशमुख तर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ. अनिल पाटील उपस्थित होते.

प्रमुख मार्गदर्शक तथा बीजभाषक प्रा. डॉ. एम.एस. देशमुख यांनी नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण व त्याची महाविद्यालयीन स्तरावर अमंलबजावणी या अनुषंगाने सखोल मार्गदर्शन केले. नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण हे शैक्षणिक क्षेत्रात सर्वागीण क्रांती घडवून

आणणारे असल्याचे प्रतिपादन त्यांनी केले. ते पुढे म्हणाले की, नवीन शैक्षणिक धोरणाने विद्यार्थ्यांच्या व्यवसायीक कौशल्याचा विकास होऊन तो नोकरी मागणारा नाही तर इतरांना नोकरी देणारा होईल. त्याचबरोबर भविष्यात वेध घेण्याच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास होईल असा विश्वासही व्यक्त केला. आगामी ६० वर्षे भारत हा तरूणांचा देश असणार आहे. त्यामुळे तरूणांना नवीन दिशा देणारे शैक्षणिक धोरण तयार करण्यात आले असून ते अतिशय अभ्यासपूर्ण विचार मंथनातून लागू करण्यात आले आहे. नवीन शैक्षणिक धोरण हे शैक्षणिक क्षेत्रात सर्वच अर्थाने उपयुक्त असणार आहे असे त्यांनी नमुद केले.

शैक्षणीक क्रांतीच्या या नवीन आराखडयाची अमंलबजावणी जर ठरल्याप्रमाणे झाली तर निश्तिच या धोरणातून विद्यार्थ्यांचा, समाजाचा पर्यायाने राष्ट्राचा सर्वांगीण विकास घडून येईल. पण या शैक्षणिक धोरणाची कार्यक्षम अमंलबजावणी करण्याची सर्वस्वी जबाबदारी ही शैक्षणिक संस्था व शिक्षक या घटकांची असणार आहे. आपण विद्यार्थ्यांना रोजगार देऊ शकत नसलो तरी रोजगारक्षम विद्यार्थी तयार करणे ही शिक्षकांची जबाबदारी आहे. त्याचबरोबर शैक्षणिक संस्थानी शिक्षण संख्यांचा दर्जा आणि गुणवत्ता वाढविण्यासाठी खास प्रयत्न करण्याची गरज आहे.

या महाविद्यालयाने आयोजित केलेल्या अर्थशास्त्र या विषयाच्या एक दिवशीय कार्यशाळेच्या निमित्ताने उपस्थित असणारे शिक्षक, आपल्या बरोबच आपल्या सहकार्याच्यामध्ये सकारात्मक जनजागृती करून एनईपी २०२० च्या अनुषंगाने मी सादर केलेल्या सादरीकरणाचा सकारात्मक विचार करून नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण यशस्वी करतील असा आशावाद त्यांनी व्यक्त केला.

सदर कार्यशाळेत शिवाजी विद्यापीठ संलग्नीत विविध महाविद्यालयातील एकूण ८२ शिक्षकांनी सक्रिय सहभाग नोंदविला. कार्यशाळेच्या यशस्वी आयोजनासाठी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर. संस्थाध्यक्ष मा. राजनदादा पेडणेकर, अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळाचे अध्यक्ष डॉ.जे.एस.इंगळे, महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ. अनिल पाटील, अर्थशास्त्र विभागातील सहयोगी प्रा. डॉ. ज्ञानराजा चिघळीकर, मुख्यलिपीक श्री. प्रकाश कांबळे, सर्व स्टाफ, प्रशासकीय कर्मचारी यांचे सहकार्य लाभले.

आपला,

डॉ. काशिनाथ तनंगे
समन्वयक

ARTS, COMMERCE & SCIENCE COLLEGE
Reg.No. 2/12883
Estd. June - 1998
Tal.Gadhinglaj, Dist.Kolhapur.
GADHINGLAJ

डॉ. अनिल पाटील
प्र.प्राचार्य
प्रभारी प्राचार्य
कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय
गडहिंग्लज, जि. कोल्हापूर.

दै. सकाळ दि. 23-10-2023

शिक्षकांनो, रोजगारक्षम विद्यार्थी घडवा

डॉ. एम. एस. देशमुख : ओंकार महाविद्यालयात कार्यशाळा

▶ सकाळ वृत्तसेवा

गडहिंग्लज, ता. २२ : आगामी साठ वर्षे भारत तरुणांचा देश असणार आहे. तरुणांना दिशा देणारे शैक्षणिक धोरण तयार करण्यात आले आहे. आपण विद्यार्थ्यांना रोजगार देऊ शकत नसलो तरी रोजगारक्षम विद्यार्थी घडविणे ही शिक्षकांची जबाबदारी आहे, असे मत शिवाजी विद्यापीठाच्या मानव्यशास्त्र विद्याशाखेचे अधिष्ठाता ज्येष्ठ अर्थतज्ज्ञ डॉ. एम. एस. देशमुख यांनी व्यक्त केले.

येथील ओंकार महाविद्यालयात अर्थशास्त्र व इतिहास विभागाच्या बदललेल्या अभ्यासक्रमावर कार्यशाळा झाली. याप्रसंगी डॉ. देशमुख बोलत होते. प्रभारी प्राचार्य डॉ. अनिल पाटील अध्यक्षस्थानी होते. संस्थाध्यक्ष राजन पेडणेकर यांच्याहस्ते उद्घाटन झाले. अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. जे. एस. इंगळे, इतिहास अभ्यास मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. चंद्रवदन नाईक यांची प्रमुख उपस्थिती होती. डॉ. सुरेश चव्हाण यांनी प्रास्ताविक केले. डॉ. काशिनाथ तनंगे यांनी पाहुण्यांचा परिचय करून दिला. डॉ. संतोष यादव, डॉ. सचिन सरदेसाई, डॉ. जनार्दन जांधव, डॉ. विजय पाडळकर यांनी बदललेल्या अभ्यासक्रमावर मार्गदर्शन केले. डॉ. विजय देसाई, डॉ. संजय रूपे, डॉ. व्ही. आर. पाटील, डॉ. ए. डी. कांबळे यांनी चार सत्रांचे अध्यक्षपद भुषविले. डॉ. संजिवनी पाटील व प्रा. क्रांती शिवणे यांनी सूत्रसंचालन केले. डॉ. ज्ञानराजा चिघळीकर यांनी आभार मानले.

गडहिंग्लज : ओंकार महाविद्यालयात डॉ. एम. एस. देशमुख, डॉ. जे. एस. इंगळे, डॉ. चंद्रवदन नाईक यांच्या हस्ते रोपाला पाणी घालून उद्घाटन झाले. याप्रसंगी राजन पेडणेकर, डॉ. अनिल पाटील उपस्थित होते.

दै. पुढारी दि. 23-10-2023

राजर्षी शाहू महाविद्यालयात कार्यशाळा

गडहिंग्लज : येथील ओंकार शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित कला, वाणिज्य आणि विज्ञान व राजर्षी शाहू कनिष्ठ महाविद्यालयातील अर्थशास्त्र, इतिहास विभागाच्या बदललेल्या अभ्यासक्रमावर कार्यशाळा झाली. संस्थाध्यक्ष राजन पेडणेकर यांच्या हस्ते कार्यशाळेचे उद्घाटन झाले. शिवाजी विद्यापीठाच्या मानव्यशास्त्र विद्याशाखेचे अधिष्ठाता तथा ज्येष्ठ अर्थतज्ज्ञ डॉ. एम. एस. देशमुख यांनी मार्गदर्शन केले. प्रभारी प्राचार्य डॉ. अनिल पाटील अध्यक्षस्थानी होते. डॉ. सुरेश चव्हाण यांनी स्वागत केले. यावेळी प्राध्यापक तसेच अन्य मान्यवर उपस्थित होते.

ग्रंथपाल
कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय
राजर्षी शाहू कनिष्ठ महाविद्यालय
गडहिंग्लज, जि. कोल्हापूर

Arts, Commerce & Science College • Rajarshi Shahu Jr College • LIBRARY GADHINGLAJ

प्रभारी प्राचार्य
कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय
गडहिंग्लज, जि. कोल्हापूर

Omkar Shikshan Prasark Mandal's

Arts, Commerce and Science College, Gadhinglaj

Accredited by NAAC with 'B' CGPA (2.22)

Organized by

Department of Economics

& Sponsored by

Shivaji University, Kolhapur

ONE DAY WORKSHOP ON REVISED SYLLABUS (NEP 2020) OF B.A II MONEY AND BANKING (IV), BANK AND FINANCIAL MARKETS (VI)

CERTIFICATE

This is to certify that, Prof./Dr./Mr./Mrs./Ms. ....

of .... has actively participated as a Delegate / Resource Person / Session Chairperson in the ONE DAY WORKSHOP ON REVISED SYLLABUS OF ECONOMICS B.A. II in the Subject 'MONEY AND BANKING' (IV), 'BANK AND FINANCIAL MARKETS' (VI) held on Thursday, 19th October, 2023. His / Her contribution in the Workshop is highly appreciated.

Coordinator **I/C Principal**